

Tannhelseutvalget, endelig på plass

Fredag 12. august oppnevnte regjeringen utvalget som skal foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten. NTF har jobbet for å få dette på plass i flere år og det er mange som nå gleder seg over at arbeidet endelig er i gang, om enn i startgroppen.

Utvalget har fått i oppdrag å utarbeide og vurdere forslag som kan sikre at tannhelsetjenestene blir likestilt med andre helsetjenester og skal blant annet vurdere bedre tilgjengelighet i hele landet. Til grunn for arbeidet ligger prioriteringsprinsippene fra helsetjenesten: nytte, ressurs og alvorlighet, og utvalgets gjennomgang, vurderinger og forslag vil preges av dette.

Utvalgets forslag skal baseres på tilgjengelig kunnskap og utredninger og presentere både et nåtidsbilde og fremskrivninger av befolkningens tannhelsestatus. Herunder kommer sosiale og geografiske forskjeller i bruk og tilgang av tjenester, årsaker til sosiale forskjeller, forholdet mellom tilbud i privat og offentlig regi, samt forskjeller i priser og behandling. En klar bestilling er å se på skjermingsordninger for pasienter med særskilte behov for tannhelsehjelp.

Ulike tema må utredes

Tannhelseutvalget har fått et relativt stort og bredt mandat og er bedt om å vurdere helsefaglige, økonomiske, juridiske, regulatoriske, organisatoriske og teknologiske utfordringer og løsninger.

Utvalget skal legge til grunn at fylkeskommunene fortsatt skal ha ansvaret for Den offentlige tannhelsetjenesten, men bes både å vurdere tannhelsetjenester på kommunalt nivå og i spesialisthelsetjenestene.

Foruten nødvendig helsehjelp skal utvalget se på forslag som opprettholder, styrker og videreutvikler tannhelsetjenestens helsefremmende, forebyggende og oppsøkende tilbud. Mandatets eneste klare avgrensning er området kosmetisk behandling i tannhelsetjenesten, dette skal utvalget altså ikke se på.

En utvidelse av det offentlige ansvaret er ikke nødvendigvis ensbetydende med flere tilførte økonomiske ressurser, og utvalget bes fremme forslag innenfor dagens økonomiske rammer og vurdere blant annet hvordan oppnå effektiv bruk av de samlede personellressursene, samt hvordan kostnader for tannhelsetjenester kan reduseres. De er også blitt bedt

om å utrede og beskrive de økonomiske og administrative konsekvensene av ulike forslag der det offentlige ansvaret utvides eller der enkeltpasienters rettigheter styrkes.

Basert på blant annet etableringen av kommunalt pasient- og brukerregister skal utvalget i det videre vurdere myndighetenes behov for tannhelsedata som grunnlag for planlegging, styring, finansiering og evaluering av tannhelsetjenesten.

Gjennom arbeidet må utvalget sørge for bred involvering av alle relevante aktører og er oppfordret til å gjerne se hen til de andre nordiske landene for å gi et godt sammenligningsgrunnlag for nåsituasjonen i Norge.

Hvem er utvalget?

Utvalget består av sju kvinner og seks menn fra ulike institusjoner, ulike deler av landet og med ulik kompetanse innen samfunnsøkonomi, statistikk, jus, offentlig og privat tannhelsetjeneste, kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten.

Leder for utvalget er Evy-Anni Evensen, som blant annet har vært fylkesrådmann i Telemark fylkeskommune, rådmann i Lyngdal kommune og kommunalsjef i Nissedal. Evy-Anni Evensen var også medlem av den forrige utredningen som ble gjennomført i 2004-2005. Med seg på laget har hun blant annet tre tannleger; Heming Olsen-Bergem, president i NTF, Farshad Alamdari, overtannlege i Innlandet fylkeskommune og Ellen Berggreen, professor ved Universitetet i Bergen og forskningsleder ved Tannhelsetjenesten kompetansesenter Vestland.

Hverken pasienter, tannteknikere eller tannhelsesekretærene er direkte representert i utvalget og NTF synes det mangler en tydeligere tilknytning til de odontologiske miljøene ved universitetene. Men alt i alt dekker utvalgets faktiske medlemmer, og gitt utvalgets mandat, det som dekkes skal i en helhetlig gjennomgang.

Leveranse

Endelig rapport, i form av en Norsk offentlig utredning (NOU), skal leveres innen utgangen av juni 2024, og kanskje med noen delrapporter underveis. Gitt mandatets omfang og den jobben NTF mener må gjøres kan det hende at i underkant av to år med utredning er i knapteste laget.